

Fandoms Kommunytt

Nummer 5, årgång 2 - februari 2000. *Fandoms Kommunytt* ges ut av Karl-Johan Norén, Sorögatan 101^{II}, 164 47 Kista. Telefon 08-751 71 73. E-post <kjnoren@hem.passagen.se>. LoCs och andra bidrag tas tacksamt emot!

Skräppapper

En sak jag tycker är trevlig är att många gamla böcker börjar ges ut på nytt i samlingsvolym, ofta i storpocketformat. Visserligen kostar de lite mer, men ofta får man två eller tre böcker i en volym, och ofta fanns de inte att få tag på tidigare. Men en del av de här böckerna, t ex samlingsutgåvan av de fyra *Earthsea*-böckerna eller dito för MacKillips serie om *The Riddle-Master*, har alldeles för fint papper.

Det är skandal att en bok ska kosta 150-200 kronor när man kan se vad som står på andra sidan papperet! Själva kvalitén på papperet är säkert god, men vad hjälper det när det är så tunt, så tunt. Vad värre är, eftersom det rör sig om sk trade paperbacks så lär vi få dras med de här utgåvorna alldeles för länge.

Förlovning

ingicks den 31 december 1999 mellan Andreas L. Gustafsson och Anna Åkesson. Redaktionen framför de hjärtligaste gratulationer till de unga tu.

Uppsnappat

Anders Wahlbom har fått jobb på Tanto Datainformation, vilket bör innebära att ekonomin bland Upsalas fanmenighet förbättras med ett par hundra procent.

Lars-Olov Strandberg lämnar uppdraget som kassör för SFSF, och den tunga fallna manteln ska nu axlas av Carl-Mikael Zetterling.

Eva Norman har börjat smida dolska planer på att besöka Flogsta-Jesus i Heby i Spectres (eller var det Spektras?) ärenden.

Nacka kommun (eller vilka det nu är) verkar ha slarvat bort räkningen för lokalhyran till Junicon. Det blev således en hyfsat vinstgivande kongress.

Swedfs & Hör

Patrik Montgomery verkar ha gaffierat, eftersom han inte längre är aktiv på e-postlistan swe_dfs eller kom till de senaste DFS:erna, ej ens den i Göteborg. Huruvida detta närmast är en följd av en myckenhet skolarbete på Chalmers eller att Carin gjort slut är redaktionen dock fäkunnig om.

Kjell hänger envist fast vid att han är en mörkvän och inte någon sf-fan i största allmänhet, trots att allt fler av oss börjat springa åt det hållet. Det går inte

Kan jag få påtår på kaffet?

Det var en kall januarikväll då blåsten gick rakt igenom rockar och jackor, men Ahrvid Engholm trotsade fortfarande garderobsavgiften när han kom i en eller ett par tjocka tröjor till Stockholmsfandoms pubafton på Beefeaters den 18 januari. När jag kom var källaren på puben stängd, men Eva Norman, Carl-Mikael Zetterling, Anders Wahlbom och Fredrik Lundh satt i ett hörn för sig själva och höll tyst. Eva förde fram teorin att sf-fans känns igen på att de sitter i ett hörn för sig själva och håller tyst, men det stämde sannerligen inte senare under kvällen.

Efter en stund fick vi i alla fall gå ner och få plats vid bord och lite mat. Vi diskuterade Nasacon, Eric Flints nya bok *1632* (som egentligen utspelar sig år 1631) som Eva nyss köpt, sf-tv-serier och hur de misshandlas av tv-kanalerna, nyårsfirande (jag var

Swecon-status

Den 10 februari tittade Wolf von Witting och jag på kongresslokalerna för Swecon den 7-9 juli på Scandic Hotel Slussen. Det är stora, luftiga och moderna lokaler där vi kan leka i stort sett helt ostörda. Minussidan är att stora programrummet ligger avskilt från övriga kongresslokaler och att baren ligger på andra sidan huset, vilket gör det svårt att hitta en naturlig samlingspunkt. Sen kostar det ju skjortan med, men det är Wolfs huvudvärd (eller hjärtinfarkt). Föranmäl er och slå ett slag för hans hälsa!

På programsidan har Mats Wiklund från Stockholms Universitet preliminärt tackat ja till att hålla ett föredrag om robotar. Andra ämnen som är påtänkta är management & moral i Star Trek,

ens att få honom till Stockholmsfandoms pubkvällar *efter* att han haft tenta. Följdaktligen är han en dålig teknolog, vilket leder till problem med tentorna. VSB.

Helena ska bevisa att hon har god karaktär (enligt den von Wittingska definitionen) efter hemkomsten från Malaysia. Det finns även indikationer på att hon kommer att få en egen lägenhet när hennes far accepterat jobbet i Teheran, den stackars flickan, eftersom lägenheten skulle ligga i Hjortsberga. Nicklas och jag får

den ende som fick en halv sida i tidningen om mitt firande – se Smålandsposten av den 3 januari) och en del annat. Wolf von Witting hann med att köra igenom ett antal av sångerna ur *20th Century Wolf Songs* trots omgivningens protester om att vissa fortfarande åt. Anders Wahlbom fick som ende deltagare från Upsala-fandom en hel bunt med Counter-clock nummer 7 av Wolf.

Vid tiotiden stängde källarvåningen, men trots försäkringar från personalen att det skulle finnas sittplatser däruppe fanns det inte något ledigt bord! Jag har inte något emot att gå upp när det finns platser däruppe, men varför ska vi behöva göra det när det inte finns det? Fortsätter det så här får vi börja se oss om efter ett annat ställe.

Klas Damielsson utverkade dock en gruvlig hämnd, då han frågade om han kunde få påtår på kaffet han fått därnere.

vilken som är bäst: Star Trek eller Babylon 5, "fan fiction", "weird fandoms", transhumanism, den levande encyklopedin, konstgjorda språk, fandoms dinosaurier, TV i framtiden och mycket annat. Dessutom blir det naturligtvis de traditionella punkterna som auktion, bankett och Lars-Olov Strandbergs diavildsvisning, liksom filksång både fredag och lördag natt.

Jag och de andra i programgruppen (Carolina Gomez-Lagerlöf, Ahrvid Engholm och Johan Tjäder) tar gärna emot synpunkter och idéer om programmet!

Föranmälan sker enklast genom att sätta in 200 kronor på postgiro 3 86 47-4 (Sigma TC) senast den 30 juni och ange namn och adress på inbetalningskortet.

se till att den där bonna-DFS:en blir av för att trösta henne...

Var och när nästa DFS blir av är osäkert, men det finns planer på en i april eller maj i Stockholm, liksom att ha en i Malmö under april. Kontakta mig för vidare information om du är intresserad.

En sf-fan nånstans i Järva

Såg på mimeon när den kärva

Med en årsprängder blick

För allt pappret det fick

En släng av en ufo-härva

Redan nummer 5?

När jag hade blivit klar med förra numret och satte igång med det här insåg jag att Faknytt inte var någon fluga eller någonting temporärt längre - det var det femte numret som skulle göras. Även om Faknytt redan från början var tänkt som ett långsiktigt projekt kändes det som om jag hade stigit över en tröskel. Symptomatiskt nog började jag fundera lite över den framtida utgivningen, vilket jag knappast gjort tidigare.

Som tidigare ska bli nummer varje månad, vanligen lagom till Stockholmsfandoms pubaftnar den tredje tisdagen i månaden på Beefeater, men jag funderar även på att komma med två nummer i juli - ett till Nasacon tidigt i juli och ett till Stockholmsfandoms pubkväll den 18 juli. Vi får se om det blir så, eller om mitt engagemang i Nasacon sätter stopp för planerna. Å andra sidan kan det hända att jag kommer med andra extranummer då och då. Således inte mer men fler Faknytt, vilket jag hoppas tillfredsställer en del av Bellis önskemål i SFF-Bulletin 118.

Eva Norman

har fyllt år, oklart hur mycket, men troligen ett mer än föregående födelsedag. Det firades hundfritt men med grannar och fans den 29 januari i hennes tvåa i Akalla. Alla lämnade festen mätta och belåtna på svampsoppa, rökt lax., potatissallad och handvispad trikolorerad fromage. Potatissalladen bör för övrigt ha räckt Eva en hel vecka till.

De närvarande fansen var Janne och Nanna Alroth, Lars-Olov Strandberg, Carl-Mikael Zetterling och systrarna Lagerlöf förutom Eva och undertecknad.

I nästa nummer

Nästa nummer kommer troligen att domineras av frågan var man hittar de trevligaste och gladaste fansen i Stockholm (blir svaret manne Uppsala?) och olika årsmöten. Dessutom får man en gripande bekännelse från en ofrivillig Nae'blis, även känt som en kortare svensk DFS-historia.

Nummer sex av Fandoms Kommunytt finns att få på Beefeaters på Götgatsbacken den 21 mars från klockan 19 och framåt eller i SFF-sändning 119.

Om litterär isolationism

I min hög med helt eller delvis olästa böcker finns det några gamla *Nova Science Fiction* som jag räddat från SFSF:s lådor. (Nova var en svensk novelltidskrift för science fiction som kom ut några år under 80-talet och främst publicerade engelska översättningar men även en del svenskt och norskt.) Jag tänker inte förlora mig i nostalgi kring fanzines och novelltidskrifter från ett fanniskt 80-tal jag ändå inte var delaktig i, utan istället ta upp något jag reagerat på i tidningarnas ledare. Inte så mycket i polemik med något som skrevs för femton år sedan i en numera nedlagd tidskrift, utan mer en reflektion över en trend som fortfarande finns men som var mycket tydligt uttalad i just Nova.

Denna trend blir i ledaren för Nova 2/82 – för övrigt det andra numret av Nova – upphöjd till tidskriftens riktmärke. Det var raka motsatsen till ”science fiction-imperialismen” som exempelvis Sam Lundwall ibland ger uttryck för: att hävda att allt från Lukianos till Shakespeare till Cervantes skrev sf. Man för inte bara fram att sf är en modern genre som startade i början eller mitten på 1800-talet, utan också att tidigare verk ”är följaktligen inte relevanta i en diskussion om science fiction”. Här ser vi något som jag skulle vilja kalla för isolationism, något som senare kom-

mer att bli tydligare. Det räcker med att nämna *Hyperion* av Dan Simmons för att förstå att äldre litteratur sannerligen är relevant för en diskussion om modern sf! Detta gäller oavsett om det tidigare verket kan anses vara sf eller ej. Man ska heller inte glömma att det första allmänt erkända exemplet på sf – Mary Shelleys *Frankenstein* – skrevs som en del i den gotiska berättartraditionen som sannerligen knappast poängterade idéer eller en naturvetenskaplig världsbild.

Men isolationismen tar inte slut här. Efter att ha avfärdat all litteratur före 1800-talet bortser man nu också från all icke-engelsk sf, även om nordisk sf får vara med på nåder. Man börjar med att framhålla ”att det i första hand är ideerna, spekulatioerna, som fört genren framåt”. Sedan fortsätter man med att hävda att den icke-engelska sf ”som skrivs är i första hand imitativ” och att den ”efterliknar den anglosaxiska sf som var mest populär i fjol”.

Denna inskränkta syn är naturligtvis inte unik för sf-läsare – den är minst lika vanlig fast med andra förtecken hos många av dagens fantasyläsare som med god aptit läser Eddings eller Jordan men hoppar över Mårtensson eller Swahn, och jag skulle tro att den även finns i andra litterära genrer. Oavsett var den dyker upp föreställer jag mig

dock att den är lika skadlig.

För med utgångspunkterna ovan kan man reducera all ”riktig” sf till Mary Shelley, en del Verne, en hel del Wells och en del Stapledon och Capek! Naturligtvis härddrar jag, men jag vill hävda att den allt övervägande delen litteratur som skrivs är imitativ av vad som var (eller blev) populärt i fjol, oavsett genre eller var den skrivs. Och är verkligen den imiterande litteraturen sämre i sig? Om den bara imiterar originalet blir den naturligtvis det, men om den förhåller sig självständigt till originalidén?

Man får heller inte glömma att både den nya vågen och ”the Golden Age” under Campbell, två av sf-genrens mer dynamiska perioder, inte bara innebar nya idéer utan också nya sätt att förhålla sig till, närma sig och behandla idéerna. Jag skulle själv hävda att detta senare är betydligt viktigare än ett antal nya idéer. Ett nytt behandlings sätt kan tillämpas på samtliga idéer, både tidigare, nuvarande och kommande, och gör därför genren som helhet rikare.

Och hur förhåller sig tesen att icke anglo-saxisk sf bara efterliknar den anglo-saxiska med verkligheten? Det går säkert att driva den med visst fog när det gäller länder som Sverige och Norge – även om det finns lysande undantag som *Aniara* – men

hur är det med Östeuropa? Capek problematiserade teknikutvecklingen medan Hugo Gernsback fortfarande lekte med tennsoldater i rymden. Författare som bröderna Strugatskij och Stanislaw Lem hade endast sporadisk kontakt med den sf som skrevs i väst och Lem visade också vid ett tillfälle prov på stor okunnighet om den. Det går möjligen att hävda att den sf de skrev var underlägsen i rent idéhänseende men den var knappast imitativ – eftersom det helt enkelt inte fanns något att imitera.

Den syn som förs fram i Nova blir således – i min mening – helt enkelt fördomar iklädda en tunn slöja av rationalitet. Det blir ideologi såsom Marx definierade ordet: falskt vetande. Detta när de talar för en genre där de själva hävdar att rationaliteten och förnuftet står i första rummet.

Men det stora problemet med sf-isolationismen är naturligtvis inte att den har ”fel”, vilket i mångt och mycket är problemen som sf-imperialismen dras med. Den senare blir oftast endast löjeväckande, men isolationismen verkar direkt kvävande – man varken erkänner eller tar in impulser utifrån eftersom sf blir sig självt nog. Det som blir kvar blir navelskåderi och en evig jakt på ”goshwow”. Vi skulle lika gärna kunna leva kvar i 30-talets pulpmagasin.

Pressgrannar

Minuterna kröp fram den onsdagen i väntan på brevbäraren. Äntligen hördes det ett dovt duns från brevinkastet. De tre bruna kuverten öppnades under andakt. SFF-sändning 118 var här!

Den här sändningen har visserligen färre produkter än den föregående, men till omfånget är den nästan lika stor. Vi får hoppas att den fhnanniska niten håller i sig även i framtiden, trots Bellis klagogsmål om att mängderna blir för stora. Vilket osökt för mig till:

SFF-bulletin 118

Denna bulle är redigerad av Anders Bellis, och det är faktiskt det första Belliska fanzinet jag har i min ägo. På något vis känns det ändå bekant, kanske beroende på att den passar in så väl på det jag tidigare hört om honom. Här samlas personliga små betraktelser med fanhistorik, diskussion om homosexualitet med skvaller – allting lite trevligt blandat om och i vartannat. Det som gav mig mest var fanzinerecensionerna,

där jag hoppas andra bulle-redaktörer tar efter.

Vilket för oss till kommentaren att Nicklas är en äkta fannisk fan redan från början. Vi två har nämligen ett fanniskt förflutet, dock ej i sverifandom. Mer om det i nästa nummer av Faknytt!

Och Bellis, min karakteristisk av *Smörgåsbord* nummer 6 var ”avancerad spaltfyllnad”, inte ”papperslöseri”, och det var dessutom Ahrvids egen beskrivning.

Minotauren 5

Richard Berghorn, Hjortängsv. 2, 132 44 Saltsjö-Boo

På något sätt känns det här inte som ett fanzine. Visserligen inleds det med Rickards trevliga kåserande småprat, men sedan tackar han för sig och låter andra skriva. Inget fel i det, men minipresentationerna av de som skriver, innehållet och layouten gör att det känns väldigt seriöst menat – nästan som om Rickard vill ta upp kampen med JVM. Nu

behövs det fler seriösa sf-tidskrifter, men jag tror att Minotauren skulle vinna på att vara lite mer personligt Berghornsk, i varje fall om den ska bevara karaktären av fanzine.

BEM 2

Thomas Cronholm, Rösjötorpsv. 3, 192 51 Sollentuna

Thomas Cronholms BEM är mest rapport från Aussiecon och Swecon. Eftersom rapporterna mest bestod av genomgångar av de olika programpunkterna blev det väl torrt och trist, i mitt tycke. Lite personliga kommentarer och funderingar kring ämnena hade hjälpt mycket.

Folk och fans i landet

Annien 6

Anna Åkesson, Studentv. 34:316, 752 34 Uppsala

Åka förnekar sig inte, utan fortsätter att komma med personliga, intressanta och trevliga fanzine. Det jag fann trevligast var funderingarna kring oss killar, men i

övrigt kändes inte numret så matigt som det skulle kunna vara. Men det är Åka också medveten om och påpekar det själv. Det jag saknar mest är faktiskt adresserna till de som LoC:ar (även om jag i och för sig redan har två av tre).

Susume 1

Johan Schimanski, W. C. veg 63, N-9014 Tromsø, Norge

Det märks att jag behöver förbättra min norska – jag borde kolla om ABF har en studiecirkel i norska för svenskar. Ju mer jag tittar i Susume desto bättre blir den. Min favorit är artikeln ”I badekaret” med filosofirengar kring SFF-sändning nummer 112.

Nu kanske jag har låtit väl kritisk kring de olika fanzinen – samtliga är väl skrivna och har intressanta och läsvärda artiklar – men jag är en sådan som lättare är kritisk än ger beröm. Jag tror också att väl avvägd konstruktiv och konkret kritik behövs för en vettig och långsiktig fanzineutgivning.